

ベトナム お正月(テト)

山口県国際交流員

1月レポート

グエン・ティ・フエン・チャム

ベトナムのお正月「テト」

「CHÚC MỪNG NĂM MỚI/チュック・ムン・ナム・モイ」 = 「明けましておめでとうございます」
こんにちは、チャムです。いよいよ新しい年、2024年がスタート！皆さんにとって2024年が健康で安全で幸せな年になることを願いつつ、気分あらたに1月を迎えましょう！
今月はベトナムのお正月（テト）の行事や風習についてご紹介します。テトは旧暦の新年を祝、ベトナムで一番重要な節句であり、日本のお正月同様、家族や親せきが集まって食事をしたり、新年の訪れを祝ったりします。ただし、日本のお正月の落ち着いた雰囲気とは違い、ベトナムのテトはとても賑やかなのが特徴的です。

伝統的な食べ物：バンチュン、バインザイ

テトのお節料理といえば、餅米と緑豆と豚肉から作られた四角いバンチュンとお餅のバインザイです。新年には、各家庭の祭壇に、祖先崇拝のお供えとしてペアのバンチュンが欠かせないものです。生地がラーゾンと呼ばれる葉っぱで四角く包まれたバインチュンは大地を象徴しています。ベトナム風のハムを挟む丸いお餅のバインザイは天国を象徴しています。

テトのお供物・お節料理

バンチュン（またはバン・テト）の他に、切らずにそのままの形で茹でた雄鳥の鶏をお供え物として捧げます。その他、お花、お酒、フルーツ盛り合わせ、料理、お菓子等も供えます。また、テトに食べる料理はベトナムのハムのジョー、豚肉の中華風煮込み、揚げ生春巻、ガックフルーツのおこわ、ゴーヤーの肉詰めスープ、炒め野菜、鶏や干したけのこの春雨なども定番のテトの料理です。

5種類のフルーツ盛り合わせ：サワーソップ・イチジク・ココナッツ・パイパー・マンゴー！
ベトナム語で次の意味に近い発音です。
「豊かな一年になりますように！」

テトのお菓子と言え、ば、ムット（砂糖漬け）が挙げられます。ムットは様々な種類がありますが、ココナッツ、オレンジピール、ハスの実、生姜の砂糖漬けが人気です。

出典：<https://vnexpress.net/thoi-su/thu-vui-thuong-tra-mut-dip-tet-cua-nguoi-viet-4045647.html>
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=589070121650933&set=pcb.589070324984246>
<https://tienphong.vn/mam-co-tet-ba-mien-bac-trung-nam-post1312711.tpo>
https://www.youtube.com/watch?v=fgTE5m9URCc&ab_channel=G%C3%B3C%E1%BA%BFpNh%E1%BB%8F
https://www.youtube.com/watch?v=SzCUomHg6fc&ab_channel=CookyTV
<https://gomthienlong.vn/vi-tri-dat-binh-hoa-tren-ban-tho-ruoc-tai-loc/>
<https://vietnamnet.vn/en/vietnamese-traditional-offering-trays-prepared-for-lunar-new-year-s-eve-2103123.html>
<https://vtc.vn/mam-ngu-qua-o-cac-vung-mien-co-gi-khac-nhau-ar593442.html>

テトの行事&習慣

【12月23日 台所の神様の日】 家庭内の事情をよく知る台所の神様が宿る家の1年の善悪を報告するため、鯉に乗って天に昇る日です。台所の神様が無事に天に昇れるよう、鯉を川や湖に放したり、紙で作った鯉を燃やしたりする習慣があります。台所の神様が上帝に報告する背景がある「タオ・クオン (台所の神様)」というお笑い番組が毎年大晦日の夜に放送され、ベトナム人みんなが楽しみに見ます。日本でいう「NHK紅白歌合戦」のようです。大体この日から忘年会シーズンが始まってテトの雰囲気が出ています。

【初めて訪ねる人】 新年になって初めて訪ねてきた人でその年の運勢が決まると信じられるので、あらかじめ初めての来客者を決め、依頼します。家の人の年齢と合った人を干支で選びます。ちなみにベトナムには日本のように十二支がありますが、次の4つの違いがあります。牛 → 水牛、兎 → 猫、羊 → 山羊、猪 → 豚

【新年の挨拶で訪問】 ベトナムには「1月1日に父、1月2日には母、1月3日に先生に新年の挨拶に訪ねる」ということわざがあります。1月1日は父側の祖父母、1月2日は母側の祖父母、1月3日は先生に新年の挨拶で訪問するという意味で、親に対する親孝行と先生に対する敬意を示します。元旦は大家族が集まり、伝統料理を食べたり、新年を祝ったりします。それから、親族、同僚、同級生等の団体でそれぞれの家を新年の挨拶のために訪問します。訪問客が多く来るので、お菓子やおつまみ、ビール、ジュースなどをたくさん用意しておきます。みんなでワイワイお酒を飲みながら10~20分くらい話して、また別の家に行くこともあります。全部回ったら、誰かの家で飲んだり、食べたり、トランプなどのゲームをしたり、カラオケしたりします。テト休みは5日間ありますが、土日も休めば最大7連休にもなります。

【お年玉】 ベトナムでも日本と同じく、子供達はテトに大人からお年玉がもらえます。楽しみですが、お年玉は親が預かってもらうことが多く、それを取り戻すのは困難です。

【お寺に参拝】 日本には元旦に神社やお寺を訪れて初詣に行きますが、ベトナムには元旦に限定されず、都合がつかうときにお寺に参拝に訪れます。

【いい一年にするために、旧正月にやる風習】

- 塩を買う
- 開店や出発など何か新しいことを始めるのに縁起の良い日を選ぶ
- 新しく明るい服を着る

【いい一年にするために、お正月にやってはいけない事】

- ゴミ出しをする
- 喧嘩をする
- 悲しいことを言う
- お金を借りる
- ものを壊す

出典：<https://shopee.vn/blog/cung-ong-cong-ong-tao/>

<https://e.vnexpress.net/news/perspectives/to-keep-or-not-to-keep-tet-4558382.html>

<https://anvientv.com.vn/me-tit-mat-bo-anh-be-gai-le-chua-tam-chuc-dau-nam-gay-sot-cong-dong-mang>

<https://vtc.vn/chuc-tet-thay-co-the-nao-cho-y-nghia-nhat-trong-nam-mau-tuat-ar380166.html>

<https://www.btaskee.com/kinh-nghiem-hay/mung-1-quet-nha-co-sao-khong/>

TẾT VIỆT

Điều phối viên quan hệ quốc tế
Tỉnh Yamaguchi - Báo cáo tháng 1
Nguyễn Thị Huyền Trâm

Chúc mừng năm mới = Akemashite omedetou gozaimasu!

Xin chào, mình là Trâm. Một năm mới năm 2024, lại bắt đầu! Chúng ta hãy cùng chào đón tháng Giêng với một tinh thần tươi mới, chúc cho năm 2024 sẽ là một năm mạnh khỏe, an toàn và hạnh phúc cho tất cả mọi người!

Tháng này, mình sẽ giới thiệu về các sự kiện và phong tục trong dịp Tết Nguyên đán của người Việt. Tết là dịp chào mừng năm mới theo âm lịch và là dịp lễ quan trọng nhất ở Việt Nam, cũng giống như ở Nhật Bản, gia đình, người thân quây quần bên nhau ăn uống và đón chào năm mới. Tuy nhiên, khác với không khí tĩnh lặng của ngày năm mới ở Nhật Bản, Tết ở Việt Nam lại có không khí rất sôi động.

Món ăn truyền thống: bánh chưng, bánh giầy

Món ăn Tết truyền thống Việt Nam là bánh chưng vuông - làm từ gạo nếp, đậu xanh, thịt lợn và bánh giầy - làm từ bột gạo, giống bánh mochi Nhật. Trong dịp năm mới, một cặp bánh chưng là vật không thể thiếu trên bàn thờ gia đình để cúng tổ tiên. Bánh chưng được gói thành hình vuông bằng lá dong, tượng trưng cho đất. Bánh giầy tròn kẹp giò lụa ở giữa tượng trưng cho trời.

Đồ cúng ngày Tết và các món ăn tết

Ngoài bánh chưng (hoặc bánh tét), gà trống luộc nguyên con cũng được dâng lên làm đồ cúng. Ngoài ra, đồ cúng ngày tết còn có hoa, quả, rượu, bánh kẹo, cơm cúng v.v..

Các món ăn thường xuất hiện trong mâm cơm ngày tết là các loại giò chả, thịt kho tàu, nem rán, xôi gấc, canh mướp đắng nhồi thịt, rau xào, miến măng khô thịt gà, v.v

Mâm ngũ quả:
Mãng cầu, sung, dứa, đu đủ, xoài
Độc lái: cầu sung vừa đủ xài
Ý nghĩa: Cầu mong một năm thịnh vượng!

Mứt là một trong những món kẹo truyền thống ngày Tết. Có nhiều loại mứt khác nhau nhưng phổ biến nhất là mứt dứa, vỏ cam, hạt sen và gừng.

Nguồn ảnh: <https://vnexpress.net/thoi-su/thu-vui-thuong-tra-mut-dip-tet-cua-nguoi-viet-4045647.html>
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=589070121650933&set=pcb.589070324984246>
<https://tienphong.vn/mam-co-tet-ba-mien-bac-trung-nam-post1312711.tpo>
https://www.youtube.com/watch?v=fgTE5m9URCc&ab_channel=G%C3%B3cB%E1%BA%BFpNh%E1%BB%8F
https://www.youtube.com/watch?v=SzCUOmHg6fc&ab_channel=CookyTV
<https://gomthienlong.vn/vi-tri-dat-binh-hoa-tren-ban-tho-ruoc-tai-loc/>
<https://vietnamnet.vn/en/vietnamese-traditional-offering-trays-prepared-for-lunar-new-year-s-eve-2103123.html>
<https://vtc.vn/mam-ngu-qua-o-cac-vung-mien-co-gi-khac-nhau-ar593442.html>

Sự kiện và phong tục Tết

[Ngày 23 tháng 12 - Tết ông Công ông Táo] là ngày 2 vị thần nắm rõ sự việc trong nhà là ông Táo (thần bếp), ông Công (thần cai quản đất đai) cưỡi cá chép lên trời để bẩm báo những điều tốt, xấu trong nhà trong năm qua. Vì vậy người Việt có tục thả cá chép xuống sông, hồ hoặc đốt cá chép giấy để ông Công, ông Táo cưỡi lên trời. Chương trình hài Táo quân, lấy bối cảnh Táo quân báo cáo Ngọc Hoàng, được phát sóng hàng năm vào đêm giao thừa, giống như chương trình “NHK Kohaku Uta Gassen” ở Nhật Bản mọi người đều mong chờ đón xem. Mùa tiệc tất niên cũng đã bắt đầu từ ngày này, không khí Tết đã tràn ngập.

[Xông nhà] Người Việt tin rằng người đầu tiên đến thăm nhà trong năm mới sẽ quyết định vận may trong năm của gia đình, vì vậy thường chọn và nhờ người xông nhà trước. Chọn tuổi người xông nhà theo 12 con giáp. Việt Nam cũng có 12 con giáp giống Nhật Bản nhưng có 4 điểm khác biệt: Bò → trâu, thỏ → mèo, cừu → dê, lợn rừng → lợn

[Chúc Tết] Ở Việt Nam có câu: "mùng 1 tết cha, mùng 2 tết mẹ, mùng 3 tết thầy". Mùng 1 chúc tết bên nội, mùng 2 chúc tết bên ngoại, mùng 3 chúc Tết thầy cô, thể hiện lòng hiếu thảo với cha mẹ, kính trọng thầy cô. Vào ngày đầu năm mới, các gia đình tụ tập để ăn những món ăn truyền thống và chúc mừng năm mới. Sau đó, các nhóm người thân, đồng nghiệp, bạn học... đến từng nhà để chúc Tết. Vì sẽ có nhiều khách nên sẽ phải chuẩn bị nhiều bánh kẹo, đồ ăn, bia, nước ngọt, v.v. Nhiều trường hợp khi tới chúc Tết mọi người sẽ cùng uống rượu, bia chúc mừng và nói chuyện khoảng 10 đến 20 phút, sau đó sẽ đi sang nhà khác. Sau khi chúc Tết xong, thường sẽ tụ tập đến nhà ai đó để uống rượu, ăn uống, chơi bài hoặc hát karaoke. Nghỉ Tết chính thức là 5 ngày nếu có thêm thứ 7, chủ nhật thì có thể được nghỉ tới 7 ngày.

[Lì xì] Ở Việt Nam, cũng giống như ở Nhật Bản, trẻ em được người lớn tặng tiền mừng tuổi vào dịp Tết. Trẻ em rất háo hức nhưng bố mẹ thường giữ tiền lì xì và rất khó lấy lại.

[Đi chùa] Vào ngày đầu năm mới, Ở Nhật Bản mọi người thường đi đền thờ thần đạo/ chùa gọi là “xuất hành đầu năm” nhưng ở Việt Nam mọi người đi chùa vào ngày thuận tiện chứ không bắt buộc ngày đầu tiên trong năm.

[Những phong tục nên làm trong dịp Tết để có một năm tốt lành]

- Mua muối
- Chọn ngày tốt lành để mở cửa hàng hoặc khởi hành, vv
- Mặc quần áo mới tươi sáng

[Những điều không nên làm trong dịp Tết để có một năm tốt lành]

- Đổ rác
- Cãi cọ
- Nói chuyện buồn
- Mượn tiền
- Làm rơi, vỡ đồ đạc

